

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE WARKA
NA LATA 2017-2020**

I – XII 2020 r.

Luty 2021 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Warka na lata 2017-2020 został uchwalony dnia 13 października 2016 roku Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr XXV/146/16.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie był realizowany przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce, we współpracy z:

- Zespołem Interdyscyplinarnym Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce,
- Komisariatem Policji w Warce,
- Placówkami Oświatowymi, takimi jak: szkoły, przedszkola i świetlice opiekuńczo – wychowawcze,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Warce,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „TECZA”,
- Komendą Powiatową Policji w Grójcu.

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Warka, a w szczególności:

- Osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- Osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- Osób stosujących przemoc w rodzinie,
- Świadców przemocy w rodzinie,
- Podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, których obszarem działania jest Gmina Warka

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest przeciwdziałanie przemocy oraz ochrona ofiar przemocy, zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem poprzez spójne działanie wszystkich służb pomocowych oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

MONITOROWANIE

Monitorowaniem realizacji *Gminnego Programu* oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Koordynator *Gminnego Programu* tj. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce.

Opracowanie sprawozdania odbywa się w oparciu o analizy podmiotów zaangażowanych w realizację *Gminnego Programu*. Informacje o działaniach wynikających z *Gminnego Programu*, mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie podmioty składają do Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warce.

I. MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WARCE

- W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Warce działał Punkt Konsultacyjny, na potrzeby którego zatrudniono specjalistów: prawnika i psychologa świadczących poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie.
- Pracownicy socjalni świadczyli pomoc w postaci pracy socjalnej dla rodzin zagrożonych przemocą w miejscu zamieszkania rodzin, praca socjalna głównie skupiała się na rozmowach wspierających oraz motywujących do podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji w rodzinach, poradnictwie, pomocy w sprawach administracyjnych.
- W pięciu z prowadzonych spraw przekazano zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie do Prokuratury Rejonowej w Grójcu.
- Pracownicy socjalni uczestniczyli w **112** spotkaniach grup roboczych i w **6** posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

II. KOMISARIAT POLICJI W WARCE

1. Przeprowadzone w 2020 r. działania:

Zestawienie czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji na terenie Gminy i Miasta Warka:

- W segmencie profilaktycznym – obejmującym działania promocyjne w środowiskach lokalnych podnoszące wiedzę mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie dzielnicowi przeprowadzili 53 spotkania.
- W zakresie interwencyjnym którego celem jest rozbudowa lokalnej oferty pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób pokrzywdzonych dzielnicowi skierowali 12 sprawy do Sądów Rodziny, 6 spraw do Szkół i placówek oświaty i wychowania oraz 6 spraw do innych instytucji i organizacji.
- W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie Komisariat Policji w Warce przesłał do Prokuratury Rejonowej w Grójcu - 25 spraw z wnioskiem o zatwierdzenie aktu oskarżenia o czyny z art 207 § 1 kk.
- Dzielnicowi z Komisariatu Policji w Warce przeprowadzili spotkania i pogadanki ze społeczeństwem celem zwiększenia świadomości obywateli a także ograniczenie skali zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia. Działania takie mają za zadanie tworzenie efektywnych systemów bezpieczeństwa oraz wspierać działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa lokalnego, w szczególności mające na celu ograniczenie najbardziej dokuczliwej dla obywateli przestępczości pospolitej.

III. PLACÓWKI OŚWIATOWE

Publiczna Szkoła Podstawowa w Ostrołęce

- Poprzez liczne działania oraz organizowanie różnych uroczystości szkoła zachęcała i promowała zdrowy oraz aktywny styl życia. W obszarze działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz profilaktyki uzależnień podejmowano następujące działania:
- zajęcia profilaktyczno-edukacyjne (Reaguj na przemoc, AGRESJI MÓWIMY STOP, JESTEM ASERTYWNY - MAM PRAWO MÓWIĆ NIE!, Tydzień sportu, Nasza rodzina),

- w związku z pandemią wiele przedsięwzięć realizowanych było online z domów rodzinnych wspólnie angażując rodziców do twórczego działania z dziećmi („Od ziarenka do bochenka - pieczenia chleba", "Kreatywne zabawy - traktor z pudełka po lekarstwach i nie tylko", "Tydzień dla Ziemi", "Dzień mamy", "Rondelkolandia", "Wielkanoc na zdrowym talerzu", "Prima Aprillis z jajem", "Kreatywne piramidy... Żywieniowe", "Witamy Cię wiosno!"),

- porady "Jak dbać o swoje dobre samopoczucie w czasie pandemii" oraz wskazówki dotyczące bezpiecznej i higienicznej nauki zdalnej,

Wskazówki dotyczące bezpiecznych ferii i wakacji
"Bezpieczny Internet"

- Tematyka godzin wychowawczych i zajęć świetlicowych poruszała zagadnienia profilaktyki uzależnień, jak radzić sobie ze stresem oraz jak wzmacniać poczucie własnej wartości.
- Szkoła ponadto zapewniała dostępność poradnictwa oraz upowszechniała informacje o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo a także współpracowała z policją, M-GOPS, PCPR.

Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Warce

- Szkoła prowadziła warsztaty dla uczniów z zakresu zjawiska agresji i przemocy w szkole. Szkoła podejmowała działania wynikające z programu wychowawczego i profilaktycznego. Pedagog szkolny prowadził zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów klas I-III i IV – VIII celem rozwijania umiejętności społecznych w grupie rówieśniczej. Realizowano program profilaktyczno-wychowawczy dla klas I-III „Porozmawiajmy o agresji” oraz „Program Domowych Detektywów” dla klas IV-VIII.
- W ramach kampanii społecznej Nierozzerwalni szkoła prowadziła od stycznia do lutego warsztaty dla rodziców i opiekunów: „Więź, która chroni Twoje dziecko” dla rodziców klas II i III – warsztaty poprzedzone były mini-wykładem na temat więzi rodzinnych oraz relacji pomiędzy dziećmi i rodzicami jako klucz do prawidłowego rozwoju i funkcjonowania dzieci.
- Świetlica szkolna oraz klasa 3B realizowała Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Emocja”, który wspierał rozwój społeczny i emocjonalny dzieci oraz rozbudzał kreatywność i wyobraźnię. W projekcie wzięło udział ok. 100 uczniów klas I-III (w tym uczniowie uczęszczający do świetlicy szkolnej).

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Warce uczestniczy w programie TUTORING SZKOLNY - program pedagogiki dialogu. Program skierowany jest do uczniów klas IV-VIII, w celu zwiększenia skuteczności edukacji poprzez: wzrost u uczniów wiary we własne możliwości, doświadczenie przez nich sprawstwa i odpowiedzialności, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w szkole. Program ma na celu poprawę relacji oraz klimatu społecznego szkoły oraz rozwijanie umiejętności wychowawczych nauczycieli i zapobieganie wypaleniu zawodowemu. Tutoring szkolny jest modelem indywidualnej pracy z uczniem (ok. 11 uczniów). Tutoring jest prowadzony przez pedagoga szkolnego, który w ramach Projektu współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 należy do programu „Mistrzowie Dydaktyki” Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie i został wdrożony do pracy metodą tutoringów.
- Na bieżąco organizowane były pogadanki dla rodziców na temat kompetencji wychowawczych, zagrożeń płynących z Internetu, szkodliwości substancji psychoaktywnych, zasad prawidłowego zachowywania się w czasie nauczania zdalnego. Obecność rodziców jest na bieżąco dokumentowana. W czasie trwania nauczania zdalnego rodzice i uczniowie otrzymywali materiały do zapoznania, wskazówki do pracy z dziećmi na temat:
 - Informacje na temat koronawirusa (uczniowie i rodzice PSP nr 2 w Warce)
 - W jaki sposób rodzice powinni wspierać swoje dzieci w czasie pandemii? (rodzice klas I-VIII)
 - Jak rozmawiać z dzieckiem? (rodzice klas I-VIII)
 - Artykuł dla rodziców „zrozumieć konflikt” (rodzice klas I-VIII)
 - Jak przygotować się do egzaminu ósmoklasisty? (uczniowie klas VIII)
 - Jak radzić sobie ze stresem przed egzaminem? (uczniowie klas VIII)
 - Jak motywować ucznia do pracy w domu? (rodzice klas I-VIII)

Publiczna Szkoła Podstawowa w Konarach

Realizowano następujące zadania:

- Warsztatowe spotkania z psychologiem M-GOPS dla uczniów klas IV –VIII w zakresie programów profilaktycznego promującego zdrowy tryb życia ok.40 osób,

- Konferencja on-line dla nauczycieli i rodziców „Bezpieczeństwo i zagrożenia w nauce zdalnej - aby lepiej rozpoznać i zapobiegać " Współczesny wymiar bezpieczeństwa w szkołach i placówkach w okresie pandemii" organizowana przez Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Nowej Wsi

- Głównym zadaniem świetlicy jest profilaktyka środowiska polegająca na promocji stylu życia oraz kształtowaniu pozytywnych postaw osobowych a także rozwoju indywidualnych zainteresowań poprzez różnorodne zajęcia, stworzenie optymalnych warunków do nauki i wypoczynku dzieci oraz rozwijanie ich zainteresowań.
- Do świetlicy uczęszczają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych a także dzieci, które wykazały chęć uczestniczenia w tego typu zajęciach w czasie wolnym.
- Zajęcia świetlicowe miały na celu umocnienie wśród wychowanków poczucia własnej wartości i niepowtarzalności.
- Realizacja programu miała na celu:
 - nabycie przez dzieci umiejętności radzenia sobie z napięciami i negatywnymi emocjami,
 - poprawienie u dzieci poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości,
 - poprawienie funkcjonowania w rodzinie, w grupie rówieśniczej i w szkole,
 - wyciszenie nadpobudliwości i zachowań agresywnych,
 - wyeliminowanie apatii,
 - otwarcie się na pomoc,
 - osiągnięcie lepszej kondycji zdrowotnej,
 - wyrównanie w części deficytów rozwojowych.

Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza w Centrum Sportu i Rekreacji w Warce

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego, mającą na celu pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, w której występuje problem alkoholowy i przemoc domowa. Głównym założeniem placówki jest pomoc dziecku i rodzinie, wsparcie rodziny w trudnych sytuacjach, jak również przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych.

Cele terapeutyczne realizowane przez świetlice to m.in. :

- Dostarczanie uczestnikom świetlicy doświadczeń, korekcyjnych przeciwstawnych do treści doświadczeń urazowych,
- Odreagowanie napięć emocjonalnych,
- Aktywne uczenie się nowych umiejętności w toku zajęć grupowych,
- Wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi.

Publiczna Szkoła Podstawowa we Wrociszewie

- W zakresie profilaktyki wychowawczej podejmowane były następujące działania:
 - indywidualne rozmowy,
 - ćwiczenia rozładowujące złe emocje i agresję,
 - ćwiczenia motywacyjne, pozytywne wzmocnienie dziecka,
 - kształtowanie postaw prospołecznych u uczniów: angażowanie uczniów w akcje charytatywne,
 - propagowanie zdrowego stylu życia.
- Placówka współpracuje z Komisariatem Policji w Warce, Strażą Pożarną, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Warce, z pielęgniarką szkolną.

IV. SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W WARCE

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warce w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2020 roku podejmował następujące działania:

- Udzielano osobom dotkniętym i zagrożonym przemocą w rodzinie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
- Lekarze przygotowywali druki zaświadczeń lekarskich do celów dochodzeniowych, udzielano pomocy medycznej osobom dotkniętym przemocą.
- Pielęgniarki szkolne monitorowały stan zdrowia dzieci w szkołach i obserwowały czy u małoletnich nie występują symptomy mogące świadczyć o stosowaniu przemocy.

V. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W WARCE

Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielała pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **wpłynęło 20 wniosków** o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu (w tym 5 wniosków od Zespołu Interdyscyplinarnego).
 - do Punktu Konsultacyjnego na rozmowę z psychologiem skierowano 9 osób,
 - wobec 7 osób skierowano wnioski do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - 10 osób skierowano na badanie w przedmiocie uzależnienia alkoholowego do biegłego lekarza psychiatry i psychologa w celu wydania opinii,
 - 1 osoba poddała się iniekcji wspomagającej utrzymanie abstynencji alkoholowej.
- Udzielano pomoc osobom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie, prowadzono rozmowy motywacyjne ze sprawcami przemocy.
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach promocji zdrowego, trzeźwego i bezpiecznego sposobu spędzania wolnego czasu, dla dzieci z rodzin zagrożonych przemocą, współfinansowała spektakle oraz różne formy wypoczynku.

VI. STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „TĘCZA”

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” w Warce w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2020:

- podejmowano działania w środowiskach osób niepełnosprawnych i zagrożonych przemocą w rodzinie mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

- dbano o rozwijanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej osób niepełnosprawnych a także rozwijano sprawności psychofizyczne sprzyjające niezależności oraz radzenie sobie w trudnych sytuacjach.

VII. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Burmistrz Gminy Warka zarządzeniem powołał Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Warka. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie takich jak:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce
- Komisariat Policji w Warce
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Warce
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Warce
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warce
- Sąd Rejonowy w Grójcu
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „TECZA” w Warce
- Komenda Powiatowa Policji w Grójcu

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego:

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:	6
Liczba prowadzonych Procedur „Niebieskie Karty”:	38
Liczba Procedur „Niebieskie Karty” kontynuowanych z poprzedniego roku:	9
Liczba zakończonych procedur:	26
Liczba Procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w 2020 roku:	29

Rezultaty prac Zespołu Interdyscyplinarnego:

- W 2020 r. odbyło się **112** posiedzeń grup roboczych.
- Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego składali systematyczne wizyty w rodzinach, prowadzili rozmowy z osobami dotkniętymi przemocą jak też z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy.
- Informowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy o skutkach takiego zachowania, jak też odpowiedzialności karnej.
- Praca w grupach roboczych nastawiona była przede wszystkim na zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy i pozostałym członkom rodziny.
- W 2020 skonsultowano u prawnika **7** osób, wobec których prowadzona była procedura Niebieskie Karty. Klienci na rozmowę umawiali się wielokrotnie. Każde spotkanie w Punkcie konsultacyjnym z prawnikiem zostało odnotowane w raporcie porad.
- W 2020 skonsultowano u psychologa **11** osób, wobec których prowadzona była procedura Niebieskie Karty. Klienci na rozmowę umawiali się wielokrotnie. Każde spotkanie w Punkcie konsultacyjnym z psychologiem zostało odnotowane w raporcie porad.
- Cztery osoby będące członkami Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyły w szkoleniu e-learningowym: „Zadania i kompetencje Zespołów Interdyscyplinarnych”.

VIII. FINANSOWANIE

W 2020 roku na realizację Programu z zaplanowanych **8 300,00 zł.** wykorzystano **449,00 zł.**

Szkolenie e-learningowe „Zadania i kompetencje Zespołów Interdyscyplinarnych” - 449,00 zł.

IX. WNIOSKI I PLANOWANE DZIAŁANIA NA DALSZE LATA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

W związku z wieloletnimi doświadczeniami związanymi z współpracą przedstawicieli wielu instytucji w ramach realizacji Gminnego Programu, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Warka były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach. Współpraca zespołowa sprzyjała koordynacji działań i zapobiegała ich powielaniu wykorzystując potencjał członków zespołu do opracowania możliwie najlepszej strategii

działania. Udzielano skutecznie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. W kolejnych latach realizacji Programu planowane jest m.in.

- Zwiększanie zaangażowania w kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin i w przeciwdziałanie przemocy w rodzinach.
- Rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o problematyce przemocy w rodzinie, psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
- Szkolenia dla przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
- Poszukiwanie możliwości pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, aplikowanie w projektach zewnętrznych w celu rozwoju i udoskonalania posiadanych umiejętności zawodowych oraz osobistych u specjalistów działających w Grupach Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.